

Отдалечава го начинът, по който се употребява алегорично науката. Защото там, където имаме метафизиката на любовта („Аз съм мъртва. Аз съм жена без тяло“ казва Фани Хорн⁵), квазинаучното обяснение идва в повече.

У Димов нийде не присъства истинското всекидневие. При него имаме едно символическо всекидневие на хайлайфа, което просто се маркира чрез такива сцени като играта на покер и/или светския разговор – състезание често с язвителни реплики и почти никога с каламбури.⁶ Обикновено метафорите на Димов са директни и нравоучителни: „видът ѝ [на Елена Петрашева] сигурно очароваше германските офицери, които се сражаваха на покер и вместо кръвта си проливаха шампанско“⁷. Това „вместо кръвта си“ е приносителят на влошаващия стила морализъм. Димов никога не напуска полето на тази лесна разчетимост на нравствения ангажимент.

От огромно значение за въвеждане в света на героите на „Осъдени души“ е един разговор. Това е разговорът в първата част между „един Ередиа“ – аристократът-наркотрафикант и една представителка на третото съсловие, но надарена с природен аристократизъм. Разговорът е за поведението на аристократа – той дисциплинира героите в една стендалова стилистика. Ето тази особеност на Димовите романи – обсъждането на аристократизма – ги прави в най-голяма степен близки до булевардното.

А „научността“ на тези романи има нещо общо с търсената научност на натурализма. Но не изведена в такава степен. Не толкова цялостно. Там, където Димовата героиня може да определи с научна лексика персонажите от картини на Веласкес като „микседемни идиоти“, можем да се натъкнем и на вече утвърдени в масовата литература представи за наркоманите като хора на безредието⁸. Всъщност, за Фани Хорн читателите никога няма да са съвсем наясно кой е източникът на безредието ѝ. Самото наркотично състояние е не само чисто литературно, то е бедно като описание.⁹

Димов не прави изключение като възпевач на декадентски грозното красиво, на болезненото, на наркотичното. „Роман с кокаин“ на Агеев-Набоков, някои от романите на Олдъс Хъксли, не толкова натрапливото, но съществено присъствие на наркотика при Лоурънс Дарел. Морбидността на света – гледната точка на модерното око. Но Димов има общо с тях само доколкото неговите романи са силно идеологически. Както се изразява критиката за тях, това са, въпреки съмненията, „романи на идеите“.

Смъртоносният морфин и безобидният тютюн не са нищо